

Metodinė priemonė

Inga Nėnienė

Juostos audimas su rėmeliu

Kauno tautinės kultūros centras, 2022

Dvinyčio „beraščio“ ir rinktinio rašto juostas ir juosteles galima austi keliais būdais:

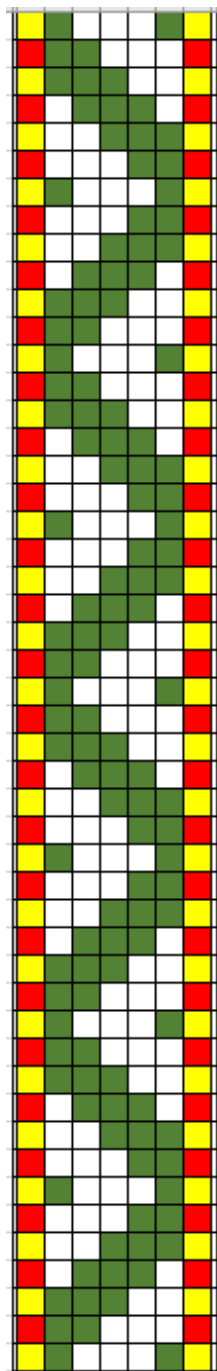
- 1) įtempiant metmenis pasirišus prie juosmens ir stabilaus įtvirtinimo,
- 2) naudojant medinį stačiakampį rėmelį su skiemenų dvišakiu,
- 3) naudojant medinį reguliuojamo ilgio rėmą,
- 4) audimo staklėmis su pakojais ir nytimis.

Čia aprašome 2-ąjį audimo būdą, t. y. nedideliu stačiakampiu rėmeliu. Dažniausiai tokie rėmeliai rekomenduojami naudoti pradedantiesiems austi mokiniams. Moksleiviai per technologijos pamokas gali pagaminti ir patį rėmelį.

Reikalingos priemonės:

- Stačiakampis medžio rėmelis su slankiojančia apatine kraštine.
- Žirklys.
- 2-3 spalvų, lino/vilnos/medvilnės/mišrūs/siūlai.
- Šilkinė virvelė.
- Pagaliukas.

Pasirenkamas norimas austi raštas ir nusibraižoma jo schema. Tam galima naudoti Excel'į.

2 nytis
1 nytis

Metimo seka:

- 2 lino siūlai
- 1 vilnos geltonas siūlas
- 1 vilnos raudonas siūlas
- 2 lino siūlai
- 1 vilnos žalias siūlas
- 2 lino siūlai
- 1 vilnos žalias siūlas
- 2 lino siūlai
- 1 vilnos žalias siūlas
- 2 lino siūlai
- 1 vilnos žalias siūlas
- 2 lino siūlai
- 1 vilnos raudonas siūlas
- 1 vilnos geltonas siūlas
- 2 lino siūlai

bendrai reikia:

- 16 lino siūlų,
- 2 geltonos spalvos siūlų,
- 2 raudonos spalvos siūlų
- 5 žalios spalvos siūlų

**raportas-
pasikartojanti rašto dalis**

Išilginiai siūlai vadinami metmenimis. Metmenis galima vynioti dvejopai: ant rėmelio vynioti visus siūlus iš eilės pagal scemą arba vynioti pradžioje lininius, po to į tarpus įvynioti rašto siūlus. Kad nereikėtų jų nuolat nukirpti ir prisirišinėti, pasirenkame antrąjį būdą. Apvyniojame ratu visus lininius siūlus. Tuomet įsukam į tarpus geltonus, raudonus ir žalius siūlus. Tarp rašto siūlų turi būti po du lininius, t. y. pagrindo siūlai.

Tarp šviesių lininių dugno siūlų įvyniojame pakraštėlio akcentą - geltonus ir raudonus vilnonius siūlus.

Toliau tarp lininių siūlų įvyniojame rašto siūlus – žalios spalvos vilnonius siūlus.

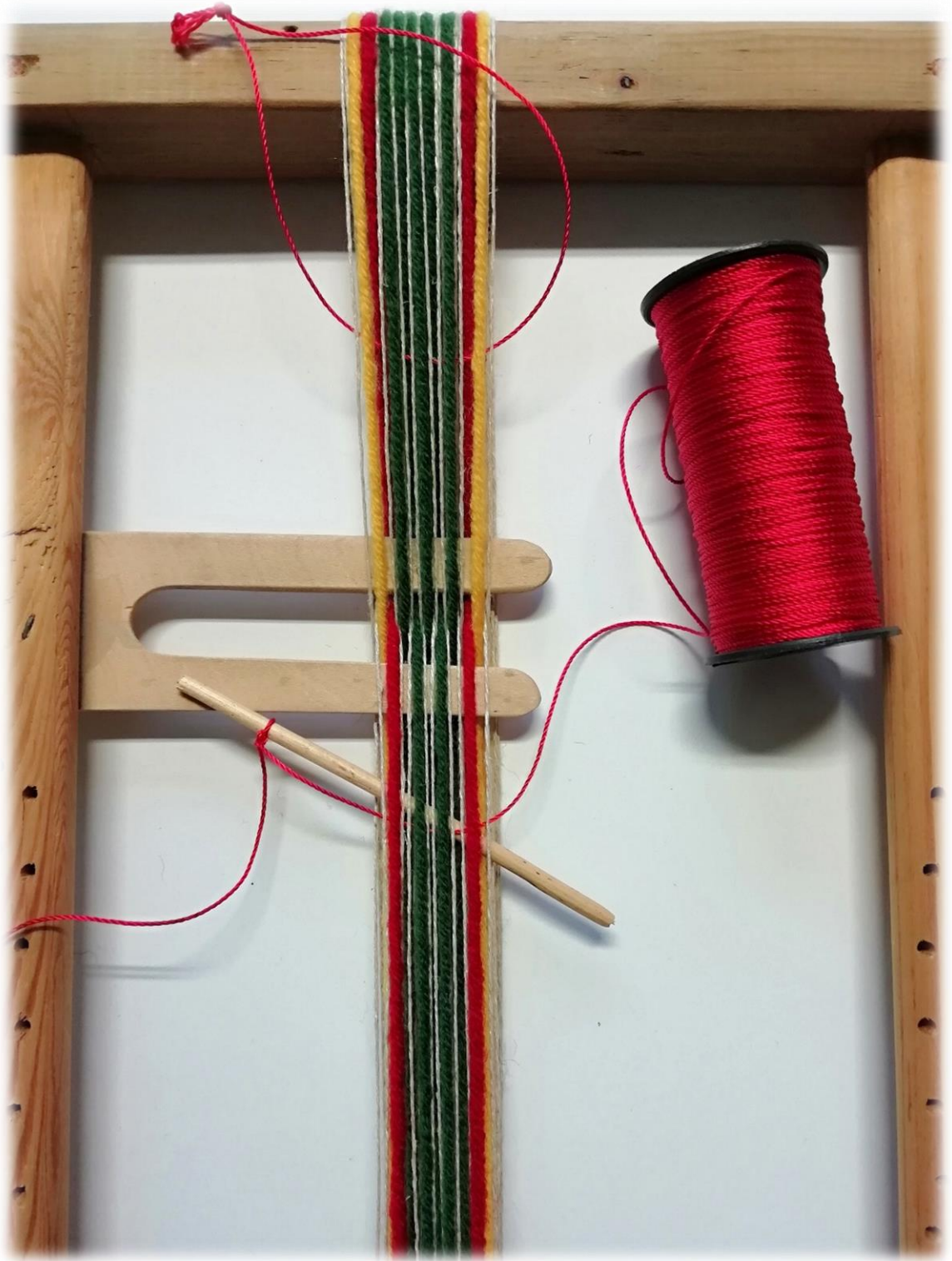
Taip atrodo apvynioti visi siūlai – juostelēs *užmetimas*, *metmenys*.

Tuomet atliekame skiemenų skirstymą: vienas siūlas eina ant viršaus, kitas – po šakutės apačia.

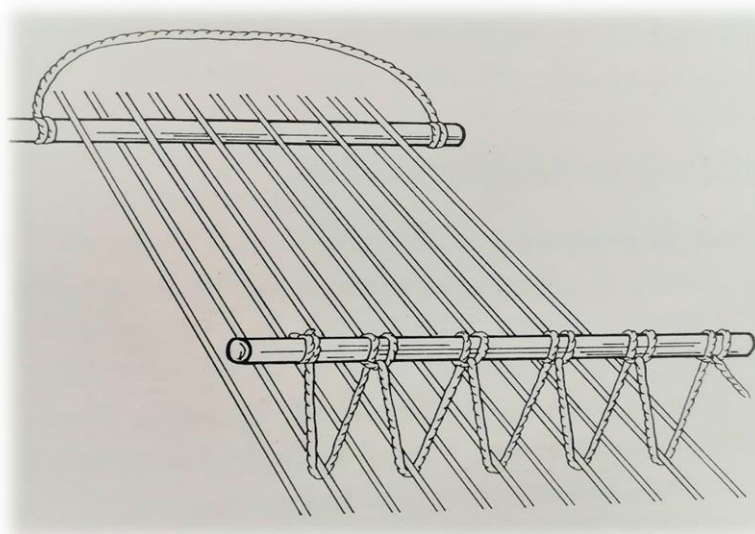
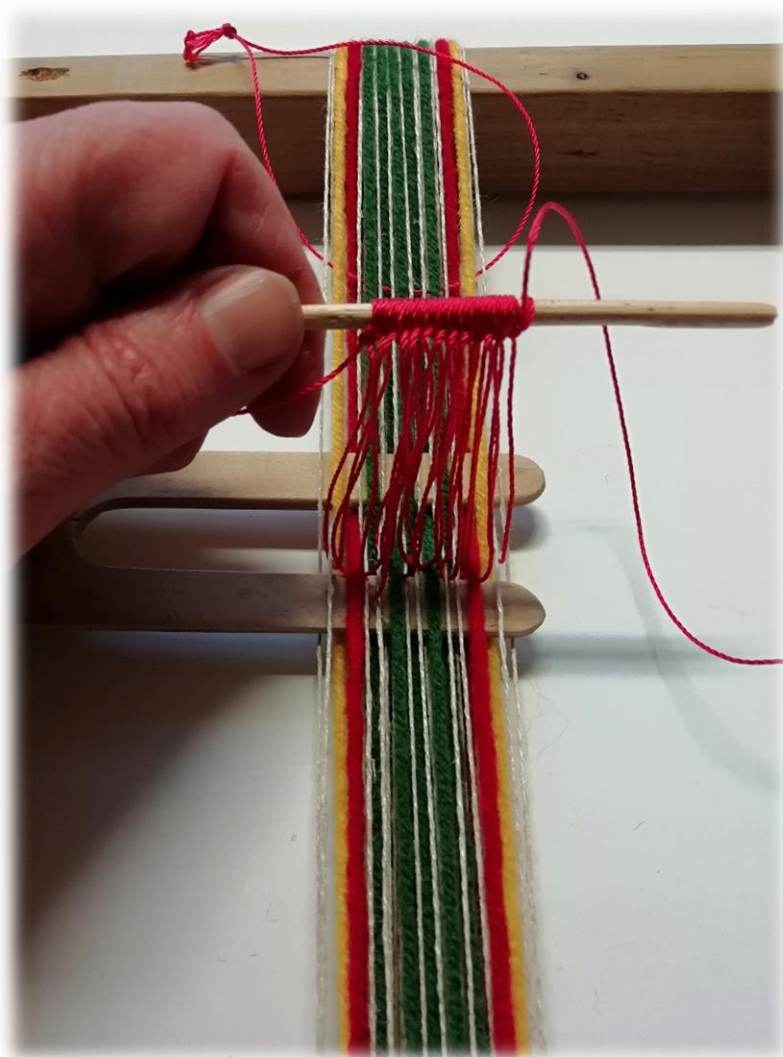
Skiemenys

Pirmasis skiemuo surišamas šilkine virvele - viena kilpele.

Antrojo skiemens siūlai parīšami atskiromis kilpelėmis – nytelėmis.

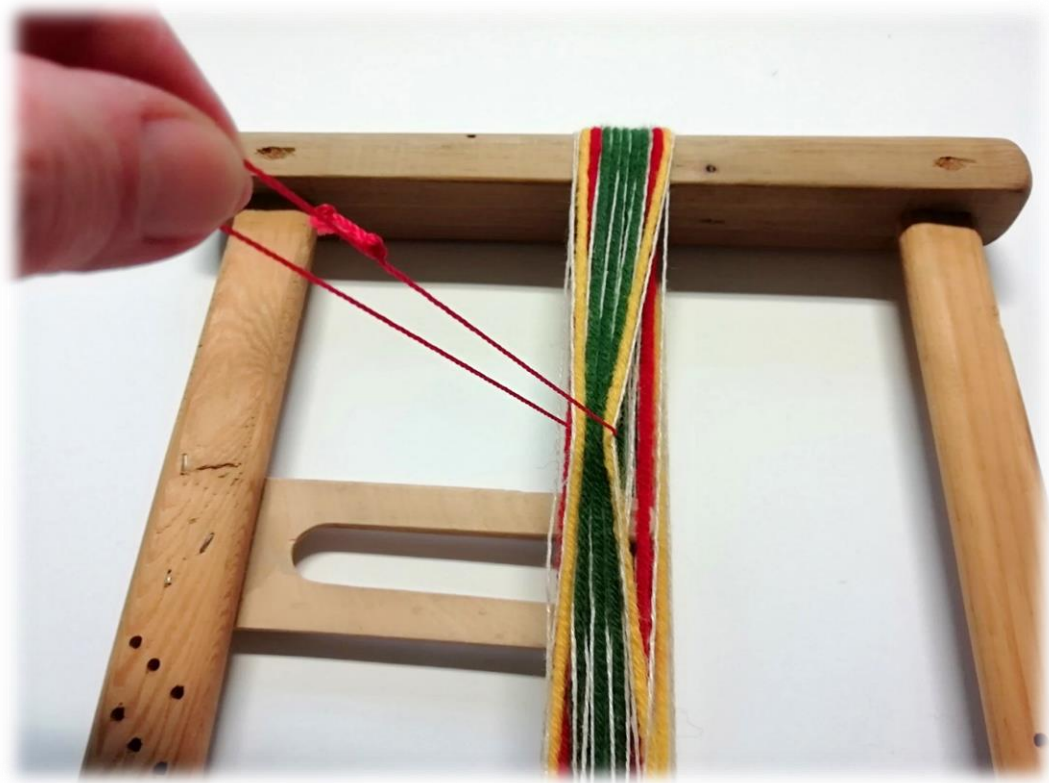
Nytelių parišimas

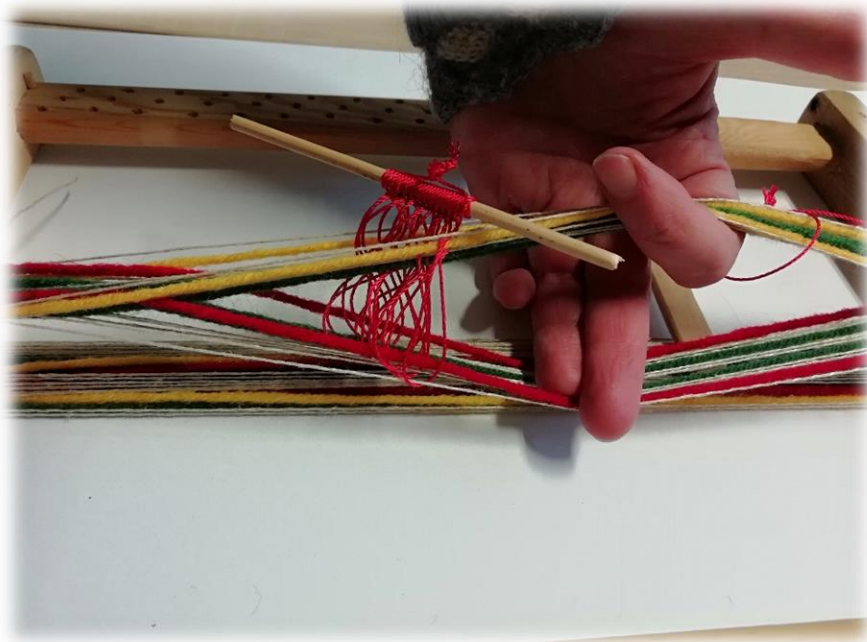
Prisivyniojame ataudą, geriausia lininis siūlas, toks kaip juosto dugno.

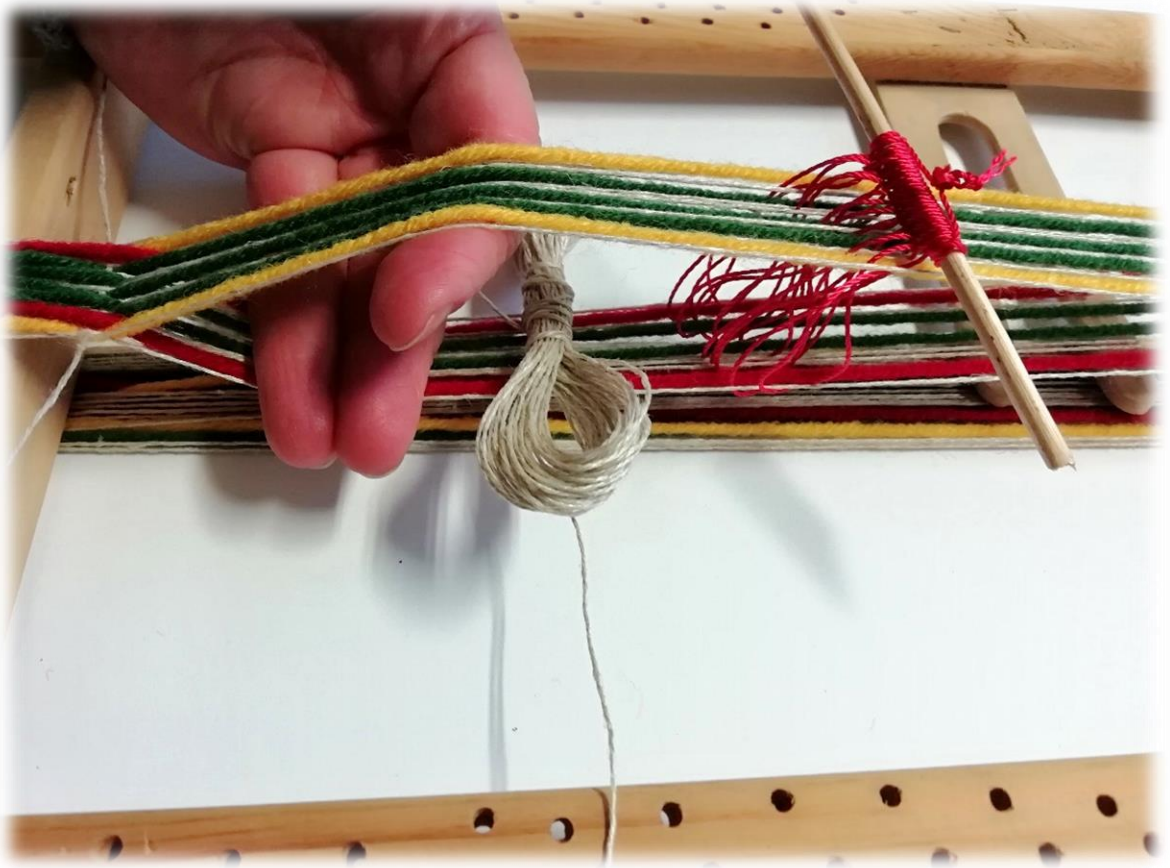

Audimo pradžia: pakeliame 1-ą nytį su nytelėmis ir pratiesiam ataudos siūlą.

Tuomet keliamė antrąnytį – kilputę. Praskiriam, kad siūlai persikeistų, buvę viršuje siūlai nusileistų į apačią ir susidarytų naujos žiotys.

Per naujas žiotis pratesiam vėl ataudą. Ir taip kartojame kelias eilutes, 4-6 kartus – pakeliam pirmą nytį – ataudžiam, pakeliam antrą nytį – vėl ataudžiam.

Pradedam rinkti geometrinį raštelį. Žiūrime į schemą, kokie žaliojo rašto langeliai yra pirmoje eilėje, nereikalingus nuleidžiame į apačią, o jei trūksta – iš apačios pasikeliam. Ataudžiam.

Ir taip kiekvienoje eilutėje - pasižiūrime į schemą kokie reikalingi rašto siūlai.

Nuleidziamas antrasis rašto siūlas

Rašto siūlas nuleidžiamas su šaudyklėle, liniuote, smailiu pagaliuku ar tiesiog pirštu.

2 eilė

3 eilė

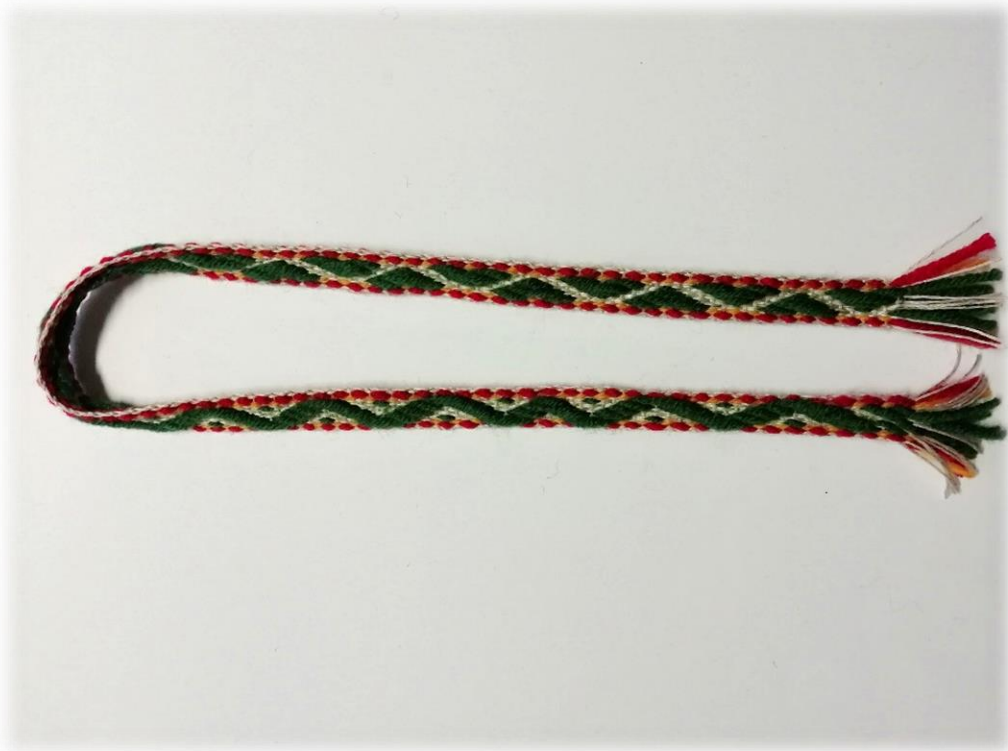

Išryškėja rinktinis vingelių (žalčiuko, bangelės) raštas.

Paaudus reikia paslinkti juostelę, pasukti užaudimą apačion, kad vėl galėtume laisvai austi.

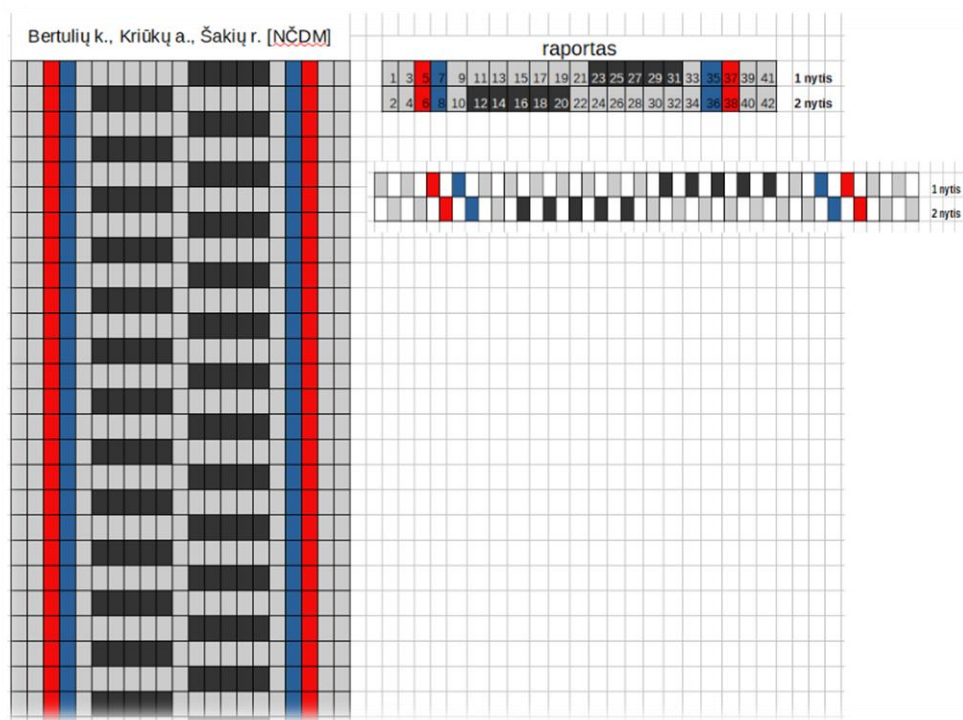
Baigus austi, nukerpama metmenys, nytelės išneriamos, o galuose ataudu siūlas veriamas į adatą ir perveriamas per prieš tai einančią eilutę, tokiu būdu paslepiamas ir užtvirtinamas, kad neiširtų.

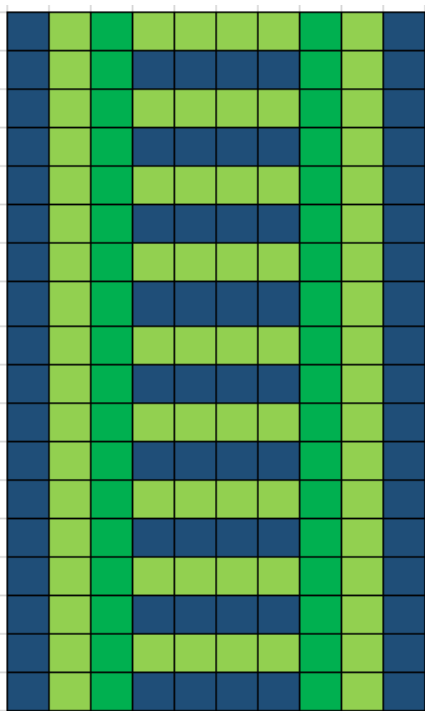
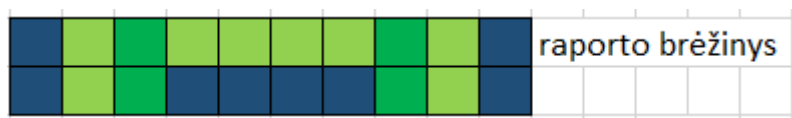

Gauname trumpą juostelę, kuri gali būti pritaikoma kaip skirtukas ar apyrankė.

Dvinyčių „beraščių“ juostelių audimo pavyzdžiai

„Beraštėmis“ jos vadinamos todėl, kad neturi geometrinių raštų. Jas austi lengviau, tereikia pakaitomis kilnoti pirmą-antrąnytį. Apmetimo proceso eiliškumas toks pat, kaip aprašytas pradžioje. Jei norime išilginio vienspalvio stulpelio – greta sukame 2 arba daugiau tos pačios spalvos siūlų. Jei norime išgauti skersinius brūkšnelius, vadinamuosius „dantelius“, siūlų spalvą keičiame kas antras siūlas, pvz.. (1 juodas, 1 pilkas)x4 kartus.

Siūlai - akrilanas

mėlyna – m

salotinė – s

žalia –ž

Metmenys: 2 m, 2 s, 2 ž, (1s, 1m)x4, 2 ž, 2 s, 2 m

Ataudas: mėlyna